

Hørings svar

Til: Departementet for Finanser og Skatter

Vedr.: Hørings svar til Landsplanredegørelse 2017
"Det nødvendige samarbejde"

By og Boligudviklingsafdelingen takker for Landsplanredegørelsen 2017 "Det Nødvendige Samarbejde", som har været i høring i 4 uger, i perioden 3. oktober til d. 31. oktober. På grund af den korte høringsfrist tager forvaltningen forbehold for en efterfølgende politisk behandling.

Landsplanredegørelsen er et vigtigt planlægningsredskab for kommunernes planlægning, da den skal indeholde de overordnede emner / indsatsområder for planlægningen for hele landet.

Forvaltningens hørings svar er inddelt i en generel kommentar, og derefter er hvert kapitel kommenteret på et overordnet –og detaljeret niveau med spørgsmål.

Overordnet kommentar:

Planredegørelsen starter med at beskrives det moderne, demokratiske samfund, som et samfund med et velfungerende offentligt og administrativt system. Hvad med det private erhvervsliv? Et moderne demokratisk samfund, er efter vores overbevisning, et samfund hvor de offentlige- og private systemer er lige effektive.

I forordet står der også, at et af formålene med Landsplanredegørelsen er, at synliggøre de enkelte ressortområders planlægning og prioritering. Dette er svært at se.

Udflytning af offentlige arbejdspladser fylder meget, og man savner mere information om følgende relevante emner:

- Turisme: Selvstyrets strategi, Visitor centre, Unesco ansøgninger
- Infrastruktur: Ny containerhavn, lufthavne (begge pakker), ATV vej fra Kangerlussuaq – Sisimiut, vandkraftudvidelser og søkablet
- Byudvikling: Siorarsiorfik projektet
- Sociale forhold
- Uddannelse
- Erhverv: Fiskeri og Råstoffer
- Økonomi: Bloktilskud og "penge udefra"
- Ny kommune

Landsplanredegørelsen er opdelt 3 kapitler:

1. Aspekter ved økonomisk planlægning med Anlæg, Arbejdsmarked og Demografi som underpunkter.
2. Værktøjer til at sikre en balanceret udvikling med Bostedsprofil og sektorplan som underpunkter
3. Basisværktøjer til at sikre transparens med Geodata, Grunddata og NunaGIS som underpunkter

Helt overordnet, indeholder planredegørelsen en fin struktur med kontekst, værktøjer og resultater af hvordan man når målene. Men underpunkterne kunne godt uddybes.

Til det første kapitel mangler redegørelsen et billede af kommunerne, som viser deres størrelse, dynamikker og udfordringer. Til kapitel 2 kan man grundlæggende diskutere, hvad der menes med bæredygtighed. Er det bæredygtigt, i et så stort land som vores, at modarbejde en urbanisering, når vi er så få mennesker?

Bostedsprofilerne er stadigvæk uforståelig for os. Hvad skal vi med en yderligere opdeling?

Basisværktøjerne er gode. Vi arbejder dagligt med NunaGIS, men mangler bedre kort for vores åbne land.

Vi synes dog, at Godthåbsfjorden, som er den meste trafikerede fjord med hensyn til hytter og sejllads, burde havde været et af testområderne i pilotprojektet.

Generelt er det svært at finde den røde tråd i dokumentet og vi står tilbage med flere spørgsmål end svar.

Detaljeret kommentar:

1, Anlæg – Fordeling af offentlige anlægsmidler

Det virker u-konkret, at flere midler ikke fordeles på stedkoder / kommuner – og kombineret med selvstyrets to-delte-bevillingsprincip, bliver det svært for kommunerne at planlægge efter. I stedet burde Selvstyret melde klart ud, at kommunerne skal planlægge for deres egne midler. Det der så kommer fra Selvstyret, lægger man oven i sit budget.

I forhold til punktet om de offentlige arbejdspladser, fornemmer man en skjult dagsorden om, at nedgøre Nuuk, som en administrations by. Man burde i stedet erkende, at Nuuk er Grønlands Hovedstad og landets førende administrations by, og arbejde for at byen bliver endnu bedre. Grønland har brug for en stærk hovedstad.

Når landsplanredegørelsen bruger rapporten "En ligeværdig Fremtid" som strategi, så burde man også fremhæve Kommuneqarfik Sermersooqs Hovedstadsstrategi, og benytte lejligheden til at diskutere hvad globalisering (og urbanisering) er, hvad en hovedstad er og ikke mindst hvordan den kan bidrage til økonomisk og kulturel vækst til gavn for hele landet

I forhold til planerne om at flytte arbejdspladser, så mangler vi det gode eksempel, hvor en flytning er lykkedes, i forhold til både kompetenceløft og økonomi.

Processen bag mobilitetsundersøgelsen beskrives detaljeret og derefter konkluderes det, at folk ofte flytter på grund af uddannelse og arbejde.

Kapitlet indeholder derudover en historisk gennemgang af affolkningen af bosteder, og en kategorisering af bosteder, som vi stadigvæk ikke forstår formålet med. Der står "at det er et politisk ønske, at sikre en balanceret udvikling i hele landet" Hvad betyder det? Vil man balancere i forhold til en politik eller den faktiske udvikling?

2, Værktøjer til at sikre en bæredygtig udvikling

Sårbarhedsdiagrammerne er svære at forholde sig til. Formålet er godt, nemlig at have en fælles forståelse af landets bosteder, men vi tvivler på at dette er den rigtige måde at gøre det på. Et bosted, kan efter vores overbevisning, ikke sættes ind i et skema. Et bosted kan godt fremstå ringe i et skema, men i virkeligheden have gode muligheder for overlevelse og vækst.

Lad os se på Kapisillit og Tiilerilaaq som eksempler. De fremstår begge dårligt i skemaerne. Men Kapisillit blomstrer som et sommerhusområde, hvilket giver nye muligheder. Tiilerilaaq har fået en Amerikansk nabo, som har bygget en Tourist Camp. Deres tilstedeværelse vil højst sandsynlig også påvirke Tiilerilaaq positivt.

I laver jeres egen vurdering af Bostedsprofilerne. Igen mangler vi et formål hermed. Det kan virke som tegnerier af jeres egne tal ud fra jeres egne forudsætninger.

Kommuneqarik Sermersooq er enige i at kommunerne og selvstyret skal blive meget bedre til at udarbejde sektorplaner, da de vil sikre et tværfagligt overblik af de offentliges indsatser.

Afsnittet om kommunernes planstrategier og kommuneplaner er overordnet, og man får ikke et klart billede af de respektive kommuner.

Overdragelse af Selvstyrets boliger til kommunerne er interessant, og vi er spændte på at høre nærmere om den nationale sektorplan, der skal redegøre for dette initiativ. Ser vi bare på Nuuk, har man tidligere vurderet, at renoveringsefterslæbet på Radiofjeldet og Sletten, alene ligger på over 1,5 milliard kr., så vi håber at der følger en seriøs finansiering med overdragelsen.

Spørgsmål:

- Vi forstår ikke kriteriet om at skabe en regional balance. Hvad betyder det? Er det en balance imellem kommunerne?
- S. 56. Det gode samarbejde om Paamiut plejehjem. Hvad var godt i den proces?

3 Geodata – skaber struktur

Som nævnt under de generelle kommentarer, så undrer vi os over at Godthåbsfjorden, den mest trafikerede fjord, ikke er med i pilotprojektet. Men vi glæder os samtidig til, at få bedre kort for det åbne land. Vi er pt. i gang med en snescootervedtægt og en hytteplan, og kan nu se, hvor upræcise de eksisterende kortgrundlag er, for det åbne land.

Opsummering:

Som planlæggere er vores vigtigste rolle at sikre rammerne for en bæredygtig udvikling. Vi ser det som bæredygtigt, at forberede de større bosteder på urbaniseringen, og gøre en ekstra indsats for de bosteder, som har et fundament for vækst. Det gør vi konkret ved at fokusere på Tasiilaq og Nuuk, og ved at sikre at der er nye boligområder og gode rammer for erhvervslivet og uddannelse. I de små bosteder arbejder vi for at de drives optimalt og forskønnes ved at sanere tomme og faldefærdige bygninger.

Det er ikke nogen hemmelighed at vi her i landet har store sociale problemer med misbrug af både rusmidler og ikke mindst af børn. Dette skal vi italesætte alle de steder vi kan, så vi kan komme problemerne til livs. En måde at gøre dette, i den store skala, er at optimere de store bosteder, så der er grundlag for udvikling af de faglige miljøer, der skal arbejde med disse tunge emner.

Konkret mangler landsplanredegørelsen informationer om lufthavnsplanerne, som kan være en "Game Changer" for landet, turismepotentialer, vandkraft, søkablet, uddannelse, sundhed og økonomi.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Bilo Høegh Stigsen
Planchef

